

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit Gül** tarafından Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ömer ÖCALAN
Sanlıurfa Milletvekili

Türkiye cezaevlerinde yoğun hak ihlalleri yaşanmakta, mahkumlar insanlık dışı muameleye maruz bırakılmaktadır.

Siyasi tutsakların koğuşları değiştirilmiş ve bazı yerlerde ciddi hak ihlalleri yaşanmaya devam etmektedir. Son zamanlarda aynı politikaların Silivri Cezaevinde de yaşandığı kamuoyuna yansımaktadır. Söz konusu bu uygulamalar, Türkiye'de yaşanan siyasal gelişmelerden bağımsız olmadığı gibi cezaevlerinde uygulanan tecrit ve baskı politikası, dışarda da farklı uygulamalarıyla devam etmektedir. Bu anlamda son günlerde cezaevlerindeki hak ihlallerinden basına yansıyanlardan bazıları aşağıda belirtilmiştir.

- Silivri 5 Nolu Cezaevi'nde 200'e yakın siyasi tutuklunun koğuşlarına 8 Ekim'de gardiyanlar tarafından baskın düzenlenmiş, baskınlar sonrası yaklaşık 150 tutuklu ya adli tutukluların kaldığı Silivri 2, 3, 4 ve 7 Nolu cezaevlerine sevk edilmiş ya da farklı koğuşlara gönderilmiştir. Aynı zamanda sevk sırasında tutuklulara ait elbise ve kitaplara "kota" gerekçesiyle el konulmuştur.
- 9 Nolu 'da bulunan tutuklular da keyfi bir şekilde tekli tutulmakta, aralarına Gülen Cemaati üyeleri ve DAİŞ tutukluları serpiştirilmiş. İletişim kurmalarını engelleyecek bir şekilde konumlandırılmışlardır.
- Kırıkkale Cezaevi'nden Silivri Cezaevi'ne sevk edilen tutukluların 20 gündür tek kişilik hücrelerde tutulduğu öğrenilmiştir. Kendi istediği dışında başka bir cezaevine sevki sırasında cezaevinin o kişinin eşyalarını ücretsiz bir şekilde taşımakla yükümlü olmasına rağmen sevk edilen bu tutuklardan 'tehdit' yoluyla zorla 500 TL kargo para alınmıştır.

- Tüm bunların yanı sıra Cezaevi Kampüsü içerisinde bulunan hastaneye sevk edilen 1991'den bu yana cezaevinde tutulan ve kanser tedavisi gören Soydan Akay, 28 Ekim'de Cezaevi Kampüsü içinde bulunan hastaneye götürüldüğü sırada 10 jandarmanın gözü önünde bir "sivil" tarafından yumruklu saldırıya uğramış, saldırının ardından doktora başvurmasına rağmen darp raporu verilmemiştir. Söz konusu saldırının olduğu yer ile birlikte de cezaevinin neredeyse her yerinde kameralar olmasına rağmen saldırıya ilişkin bu kayıtların alınıp alınmadığını, soruşturmanın başlatılmadığı, tutanak tutulmadığı ve Akay'ın daha önce de aynı şekilde sivil bir kişi tarafından saldırıya uğradığı iddia edilmektedir.
- İnsan Hakları Derneği'nin (İHD) hasta tutuklular listesinde yer alan Tekirdağ 1 Nolu T Tipi Cezaevi'ndeki Menderes Leyla'nın infazı ertelendi. Kemik erimesi, titreme, KOAH gibi birçok hastalığı bulunan Leyla'nın infazının ertelenmesine, 2005, 2006 ve 2007 yıllarında cezaevi idaresi tarafından verilen hücre cezaları gerekçe gösterilmekte, aldığı müebbet hapis cezası nedeniyle 27 yıldır cezaevinde tutuklu bulunan Leyla'nın tahliyesi, bu karar nedeniyle 2024'ten 2030 yılının aralık ayına uzatılmıştır.
- Sevk edilen tutuklara ait 2 bin civarında kitaba, not defterine, mektuplara ve fotoğraflara el konulmuş ve sonrasında kendilerine verilmediği anlaşılmaktadır.
- Cezaevi idaresi, 7 Nolu 'da bulunan tutuklulara, üzerinde "PKK Terör Örgütü Suçlusu" şeklinde kimlik kartı ile verilerek, revir ve görüşlere bu kimlik kartıyla katılmayı zorunlu kılınmıştır. Tutuklular, bu kimlik kartıyla görüşe gitmeyi reddettikleri için aileleriyle görüşler yapılmamıştır.
- Gardiyanların özellikle 5 Nolu'dan 7 Nolu 'ya sevk işlemleri sırasında 5 Nolu'daki gardiyanların, "Siz burada daha bir şey görmediniz, orada size gününüzü gösterecekler" şeklinde tehditte bulundukları iddia edilmektedir.
- Koğuş temizliği sonrası halay çeken tutuklulara, "Halay çekerek, diğer tutukluları rahatsız ediyorsunuz. Eğer devam ederseniz hakkınızda soruşturma açarız" denildiğini ve sonrasında 61 kişi hakkında soruşturma başlatılmıştır.
- Urfa 2 Nolu T Tipi Cezaevinde 7 Ekim'de koğuşlara baskın yapan robokop giyimli 80 gardiyanın, onlarca tutukluya toplu işkence yaparak, lağım akıntısı olan odalara koyduğu iddia edildi. Tutukluların, vücutlarında kırıklar ve yaralanmalar olduğu ifade edilmektedir.

Bu Bağlamda;

- 1- Cezaevi Kampüsü'nde siviller bulunmadığı halde Soydan Akay'a 10 jandarmanın gözü önünde saldıran sivil kimidir? Söz konusu sivil kampüse nasıl giriş yapmıştır? Soydan Akay'ın daha önce de hastaneye götürülürken aynı şekilde saldırıya uğradığı iddiası doğru mudur? Doğru ise söz konusu saldırıların planlı olduğuna dair bir tespit yapılmış mıdır? Soydan Akay'a her iki saldırıyı gerçekleştiren saldırgan aynı kişi midir? Soydan Akay'ın tekraren hedef alınmasının nedeni tespit edilmiş midir? Söz konusu sivilin Soydan Akay'ın hastaneye götürüleceğini nereden biliyordu? Söz konusu vakıada idarenin ve gardiyanların bir ihmali var mıdır? Soydan Akay'ın hastaneye götürülürken saldırıya uğraması ile herhangi bir soruşturma açılmış mıdır?
- 2- Tekirdağ 1 Nolu T Tipi Cezaevi'ndeki Menderes Leyla'nın infazı ertelenmesinin gerekçesi nedir? Menderes Leyla'nın 2005, 2006 ve 2007 yıllarında cezaevi idaresi tarafından verilen hücre cezalarına itiraz ettiği ancak itiraza dair dilekçelerinin işleme koyulmadığı iddiası doğru mudur? Disiplin suçlarının, infazın yakılması şeklinde yeni bir tutuklama cezasına dönüştürülmesi hukuka uygun mudur?
- 3- Kırıkkale Cezaevi'nden Silivri Cezaevi'ne sevk edilen tutukluların 20 gündür tek kişilik hücrelerde tutulduğu iddiası doğru mudur? Kendi istediği dışında başka bir cezaevine sevki sırasında cezaevinin o kişinin eşyalarını ücretsiz bir şekilde taşımakla yükümlü olmasına rağmen sevk edilen bu tutuklardan 'tehdit' yoluyla 500 TL kargo para alındığı iddiası doğru mudur?
- 4- Silivri 9 Nolu 'da bulunan tutukluların arasına Gülen Cemaati üyeleri ve DAİŞ tutuklularının serpiştirildiği iddiası doğru mudur?
- 5- Silivri 5 Nolu Cezaevi'nde 200'e yakın siyasi tutuklunun koğuşlarına 8 Ekim'de gardiyanlar tarafından baskın düzenlenmiş, baskınlar sonrası yaklaşık 150 tutuklu ya adli tutukluların kaldığı Silivri 2, 3, 4 ve 7 Nolu cezaevlerine sevk edilmiş ya da farklı koğuşlara gönderilmelerinin gerekçesi nedir?
- 6- Cezaevi idaresi, Silivri 7 Nolu 'da bulunan tutuklulara, üzerinde "*PKK Terör Örgütü Suçlusu*" şeklinde kimlik kartı ile verilerek, revir ve görüşlere bu kimlik kartıyla katılmayı zorunlu kıldığı iddiası doğru mudur? Söz konusu uygulama hukuka uygun mudur?
- 7- Gardiyanların özellikle Silivri 5 Nolu'dan 7 Nolu 'ya sevk işlemleri sırasında 5 Nolu'daki gardiyanların, "*Siz burada daha bir şey görmediniz, orada size gününüzü gösterecekler*" şeklinde tehditte bulundukları iddiası doğru mudur? Doğru ise 7 Nolu'da tutuklara işkence mi yapılmaktadır?

- 8- Koğuş temizliği sonrası halay çeken tutuklulara, “*Halay çekerek, diğer tutukluları rahatsız ediyorsunuz. Eğer devam ederseniz hakkınızda soruşturma açarız*” denildiği ve sonrasında bu gerekçeyle 61 kişi hakkında soruşturma başlatıldığı iddiası doğru mudur?
- 9- Urfa 2 Nolu T Tipi Cezaevinde 7 Ekim’de koğuşlara baskın yapan robokop giyimli 80 gardiyanın, onlarca tutukluya toplu işkence yaparak, lağım akıntısı olan odalara koyduğu iddiası doğru mudur? Tutukluların, vücutlarında kırıklar ve yaralanmalar olduğu iddiası doğru mudur?